

SRL Swiss İnsan Hakları Bülteni

Sayı 4 | 20-26 Ekim 2026 | Planlanan yayın 27 Ekim 2026

Arşiv: Sudan'dan kaçanların Çad'daki kampı, 16 Mayıs 2023. Henry Wilkins / VOA, kamu malı. Bu haftaki saldırıların fotoğrafı değildir.

Ana haber Sudan'da sivillerin korunması

Sudan'da drone saldırılarına ilişkin yeni açıklamalar ve El Fasher'den yayımlanan tanıklıklar, yaşam hakkı ile sivillerin korunmasını bu haftanın ana dosyası yapıyor. Kayıp sayılarının kapsadığı dönemler ve kaynakların doğrulama sınırları ayrı belirtiliyor.

Avrupa'da Afganistan'a geri gönderme, protestolar ve biyometrik gözetim; İran'da ölüm cezası; Filistin ve İsrail'de sivillerin güvenliği ile sağlık çalışanlarının durumu öne çıkıyor. Myanmar ve Bangladeş'ten gönüllülerin ilettiği yeni kayıtlar da kaynaklarıyla karşılaştırılarak seçkiye alındı.

Bu sayıda

2 Sudan • 3 Geri gönderme ve çocukların korunması • 4 Avrupa'da özgürlükler • 5 Ölüm cezası ve basın özgürlüğü • 6 Filistin, İsrail ve Yemen • 7 Myanmar, Bangladeş ve Nijerya • 8 Takip ve yayın ilkeleri

Son içerik kontrolü: 26 Ekim 2026. Bu nüsha yayın öncesi inceleme içindir. Bazı kaynak fotoğraflarının yeniden kullanım izinleri henüz doğrulanmamıştır.

Kapak görseli ve kullanım kaydı

Ana haber Sudan'da sivillerin korunması

Arşiv / bağlam: Çad, 16 Mayıs 2023. Henry Wilkins / VOA, kamu malı.

Yeni açıklamalar: 23 ve 26 Ekim 2026 • Drone saldırıları verisi: Ekim'in ilk üç haftası • El Fasher tanıklıkları: önceki olaylara ilişkin yeni araştırma.

Drone saldırıları ve El Fasher'den yeni tanıklıklar

BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk'ün açıklamasını aktaran Anadolu Ajansı ve Sudan Tribune, Ekim'in ilk üç haftasında drone saldırılarında en az 306 kişinin öldüğünü ve yüzlercesinin yaralandığını bildiriyor. Bu sayı 20-26 Ekim haftasının bilançosu değildir. Konutlar, pazarlar, sağlık tesisleri ve yerinden edilmiş kişilerin barındığı alanlar etkilenen yerler arasında sayılıyor. Farklı saldırılar Sudan ordusuna veya Hızlı Destek Kuvvetlerine (RSF) atfediliyor; bütün olaylar için tek fail varsayılmamalıdır.

Amnesty International'ın 23 Ekim'de yayımladığı ayrı araştırma, El Fasher'den ayrılan sivillerin alıkonulma, işkence, fidye, zorla çalıştırma ve sağlık hizmetlerinden yoksun bırakılma anlatımlarını içeriyor. Araştırma Ağustos ve Eylül'de 19 kent sakini ve altı yardım çalışanıyla yapılan görüşmelere dayanıyor. Örgüt, bulgularını 9 Ekim'de RSF'ye ilettiğini ve yayın sırasında yanıt almadığını belirtiyor. Yeni gelişme bu tanıklıkların yayımlanmasıdır.

26 Ekim: yaptırımlar ve mağdurlara destek

Birleşik Krallık, 26 Ekim'de Sudan ordusu ve RSF saflarından 15 üst düzey komutana, çatışmayla bağlantılı cinsel şiddet dâhil ağır ihlal şüpheleri nedeniyle seyahat yasağı ve mal varlığı dondurma yaptırımları açıkladı. Cinsel şiddetten kurtulanlar için 5 milyon, insani yardım için 10 milyon sterlin destek duyuruldu. Yaptırım kararı ceza mahkûmiyeti değildir; bireysel sorumluluğun soruşturulması ve mağdurların korunması izlenmelidir.

Birleşik Krallık hükümeti • 26 Ekim

Hak etkisi ve doğrulama

Sivillerin güvenli biçimde kaçabilmesi, tedavi ve yardıma erişmesi acil önceliktir. Ortak Madde 3; işkence yasağı; ayırım, orantılılık ve saldırıda ihtiyat ilkeleri uygulanabilir çerçeveyi oluşturur. Saldırıların koşulları ve sorumluluklar olay bazında incelenmelidir.

OHCHR sayfasına doğrudan erişim sağlanamadı. AA ve Sudan Tribune aynı BM açıklamasını aktarıyor; iki bağımsız saha sayımı değildir. El Fasher tanıklıkları ayrı araştırmadır.

AA • BM açıklaması • 23 Ekim

Sudan Tribune • 25 Ekim

Amnesty • El Fasher araştırması • 23 Ekim

Geri gönderme ve çocukların korunması

İsviçre: ve Afganistan: Koruma güvenceleri

Afganistan, 15 Ağustos 2026. EPA / Samiullah Popal, SWI. Arşiv; geri gönderme anı değil.

SWI'nin 24 Ekim'de yayımladığı WAV/Le Courier araştırması, sınır dışı edilmesi planlanan Afganların kişisel bilgilerinin Taliban yönetimine iletilildiğini bildiriyor. Ağustos 2025'teki görüşmelerin ardından üç kişinin gönderildiği SEM tarafından belirtiliyor. SEM işlemlerin mahkeme kararlarına dayandığını söylüyor; hukukçular veri paylaşımı ve dönüş sonrası güvenliğe itiraz ediyor. Ayrıca BM uzmanlarının 22 Ekim açıklaması, AB devletlerini ciddi tehlike altındaki Afganları geri göndermemeleri konusunda uyardı.

Haklar ve takip: AİHS m.3 ve 8; İşkenceye Karşı Sözleşme m.3. Yeni olan araştırma ve BM açıklamasıdır. Dönüş sonrası durum ve bireysel risk değerlendirmeleri izlenmeli; açıklama bir mahkeme kararı değildir.

SWI • Belgeler ve SEM yanıtı • 24 Ekim

BM / UNRIC • 22 Ekim açıklamasının aktarımı

ABD ve Sierra Leone: Zincirleme geri gönderme riski

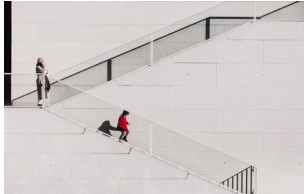
Freetown Havalimanı, 28 Ocak 2024. Davidbstanley / Commons, CCO. Arşiv; transferi göstermez.

Amnesty'nin 23 Ekim acil çağrısına göre ABD, menşe ülkelerine dönüş karşı mahkeme koruması bulunan üç kişiyi 12 Ekim'de başka beş kişiyle Sierra Leone'ye gönderdi. Örgüt, bu üç kişinin menşe ülkelerine gönderilme riski altında olduğunu bildiriyor. İkinci transferin gerçekleştiği doğrulanmış değildir.

Haklar ve takip: İşkenceye Karşı Sözleşme m.3; bireysel risk incelemesi. Güncel resmî yanıt ve kişilerin bulunduğu yer takip edilmelidir.

Amnesty • Acil çağrı • 23 Ekim

İsviçre: Acil yardım sistemindeki çocuklar

Asile.ch / Pexels kaynak fotoğrafı. Temsili; haberdeki çocukları göstermez. Tarih belirtilmiyor.

Asile.ch, 21 Ekim'de Mülteciler Parlamentosu ve yaklaşık 30 kuruluşun çocukların barınma, eğitim ve mahremiyet koşullarının iyileştirilmesi çağrısını yayımladı. Dayanak tutum belgesi 4 Ekim tarihli; yeni bir mahkeme kararı değildir.

Haklar ve takip: Çocuk Hakları Sözleşmesi m.3, 16, 27 ve 28. Kantonların yanıtları ve somut değişiklikler izlenmeli.

Asile.ch • Ortak tutum • 21 Ekim

Avrupa'da ifade özgürlüğü ve güvenlik

Fransa: Gazetecilerin güvenliği ve ırkçı şiddet

RSF kaynak fotoğrafı, 21 Ekim yayını. Protestolar; Trappes saldırısı değil. Çekim tarihi belirtilmiyor.

RSF'nin 21 Ekim yayını protestoları izleyen gazetecilere yönelik şiddet ve engellemeleri gündeme getiriyor. LDH'nin gösteri yasaklarına itirazları da barışçıl toplantı güvenceleri açısından izleniyor. Aynı bir olayda LDH, 23 Ekim'de Trappes ve La Verrière'de bir kişinin öldüğü ve beş kişinin yaralandığı saldırıyı ırkçı ve İslamofobik şiddet olarak nitelendirdi.

Haklar ve takip: AİHS m.2, 10, 11 ve 14. Saldırının saiki LDH'ye atfedilir; savcılık dosyası incelenmedi. Gazetecilere yönelik olaylar ve yasak kararları ayrı ayrı araştırılmalı.

RSF • Fransa • 21 Ekim

LDH • Trappes • 24 Ekim

Avrupa Konseyi • Barışçıl toplantı güvenceleri

Birleşik Krallık: Oxford Street'te yüz tanıma planı

Liberty kaynak fotoğrafı. Canlı yüz tanıma uygulaması; Oxford Street kurulumunu göstermez. Tarih belirtilmiyor.

Liberty'nin 23 Ekim açıklamasına göre polis, Oxford Street'e Aralık ayında gerçek zamanlı yüz tanıma özelliğine sahip sabit kameralar kurmayı planlıyor. Kuruluş, özel yasal çerçeve ve bağımsız denetim güvenceleri tamamlanmadan genişlemeye itiraz ediyor. Kameralar henüz devreye alınmış değil.

Haklar ve takip: AİHS m.8; mahremiyet, veri koruma ve yanlış eşleşme riski. Henüz somut kişi yönünden ihlal kararı yok.

Liberty • 23 Ekim

Almanya ve Tacikistan: Geri gönderilen aktivist

Asadullo Boboev. HRW kaynak portresi. Çekim tarihi ve fotoğrafçı belirtilmiyor.

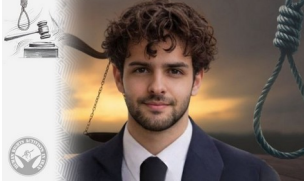
HRW'nin 22 Ekim haberi, Almanya'dan geri gönderilen Tacik aktivist Boboev'e 17 yıl hapis cezası verildiğini bildiriyor. Dosya, geri gönderme öncesi risk incelemesi ve etkili koruma bakımından önem taşıyor.

Haklar ve takip: İşkenceye Karşı Sözleşme m.3; MSHS m.9 ve 14. Tam karar ve yargılama güvencelerine ilişkin bağımsız inceleme gerekli.

HRW • Boboev • 22 Ekim

Ölüm cezası ve basın özgürlüğü

İran: Birbirinden ayrı ölüm cezası dosyaları

İlyâ Ben-Rashid. HRANA, 21 Ekim yayını. Portreli kaynak görseli; çekim tarihi belirtilmiyor.

HRANA, İlyâ Ben-Rashid'e verilen ölüm cezasının 20 Ekim'de tebliğ edildiğini bildirdi. IHR ise Ghezelhesar'da 200'den fazla ölüm mahkûmuna zorunlu nakil bildirildiğini ve bunun infaz riskini artırabileceğini aktardı. IHR'nin 21 Ekim haberine göre Manouchehr Fallah'ın cezası yeniden onanarak dosyası infaz birimine gönderildi. Bu gelişmeler, cezaların infaz edildiği anlamına gelmiyor.

Haklar ve takip: MSHS m.6 ve 14; yaşam ve adil yargılanma. Tam kararlar ve nakil emri bağımsız olarak görülmedi. Nakil, avukata erişim ve infazı durdurma yolları acilen izlenmeli.

HRANA • Ben-Rashid • 21 Ekim

IHR • Ghezelhesar • 20 Ekim

IHR • Fallah • 21 Ekim

Azerbaycan: Gazeteciler için uzun hapis talepleri

Bakü, 19 Eylül 2023. AFP / Tofik Babayev, CPJ. Arşiv; duruşma fotoğrafı değil.

CPJ, Meclis.info gazetecileri için savcılığın 12 yıla kadar hapis cezaları istediğini bildirdi. Savcılığın talebi mahkemenin verdiği ceza değildir. Dosya gazetecilik faaliyetinin suç isnatlarıyla ilişkilendirilmesi bakımından izleniyor.

Haklar ve takip: AİHS m.5, 6 ve 10. Mahkeme kararı, deliller ve savunmanın itirazları takip edilmeli.

CPJ • Meclis.info • Ekim 2026

Türkiye: Mehmet Baransu ve gazetecilere yönelik yargı süreçleri

Mehmet Baransu. MLSA'nın 22 Ekim haberindeki arşiv portresi; çekim tarihi belirtilmiyor.

Mart 2015'ten beri cezaevinde bulunan Mehmet Baransu'nun uzun süreli özgürlükten yoksun bırakılması bu hafta da izleniyor. MLSA'nın 22 Ekim haberine göre, Dursun Çiçek'in şikâyetiyle açılan iftira davası savcının mütalaası için 11 Şubat 2027'ye ertelendi. Baransu isnadı reddederek beraat istedi; şikâyetçi taraf iddialarını yineledi. MLSA ayrıca İsmail Arı ve Murat Ağirel'in tutuklanmasını bildirdi. Ağirel hakkındaki duyuru 19 Ekim tarihlidir ve önceki dönemin takibi kapsamında aktarılmaktadır.

Haklar ve takip: AİHS m.5, 6 ve 10. Baransu'nun farklı davalarındaki tutukluluk ve hükümlülük statüleri ayırdır; erteleme kararı yeni bir hapis cezası değildir.

MLSA • Baransu duruşması • 22 Ekim

CPJ • Mehmet Baransu dosyası

MLSA • Haftalık bülten • 23 Ekim

Filistin, İsrail ve Yemen’de koruma ihtiyacı

Filistin: Hebron’da yerinden edilme

Hebron, 8 Eylül 2015. بدارين / Commons, CC BY-SA 4.0. Arşiv; bu haftaki operasyon değil.

Reuters’ın 24 Ekim haberi, yerel yetkililere dayanarak İsrail’in askerî operasyonu sırasında Hebron’da yaklaşık 1.200 Filistinlinin yerinden edildiğini bildiriyor. Bu sayı, yerel yetkililerin açıklamasına dayanıyor; bağımsız olarak doğrulanmış değil. Hareket kısıtlamaları ve evlere erişimde yaşanan güçlükler, günlük yaşamı ve güvenliği etkiliyor.

Haklar ve takip: Sivillerin korunması, barınma, aile yaşamı ve sağlık hizmetlerine erişim. Operasyonun kapsamı, dönüş olanakları ve bireysel zararlar izlenmeli.

Reuters • Hebron • 24 Ekim

AP • Batı Şeria operasyonu

İsrail: Gazzeli doktorların serbest bırakılması çağrısı

Dr. Hussam Abu Safiya. Elyas Abu Safiya’nın sağladığı fotoğraf / ABC News. Tarih belirtilmiyor.

CIVICUS ve İsrail İnsan Hakları İçin Hekimler (PHRI), 21 Ekim’de Dr. Hussam Abu Safiya ve Gazzeli diğer 13 doktorun serbest bırakılması çağrısında bulundu. Ortak açıklamaya göre doktorlar, İsrail tarafından haklarında suçlama yöneltilmeden alıkonuluyor. Kuruluşlar, doktorların sağlık hizmetlerine, avukatlarına ve ailelerine erişiminin sağlanmasını istedi. Doktorların alıkonulması, Gazze’de hastaların tedaviye erişimini de güçleştiriyor.

Haklar ve takip: Kişi özgürlüğü ve güvenliği, adil yargılanma ve sağlık hakkı; işkence ve kötü muamele yasağı. Her doktorun hukuki durumu ve alıkonulma koşulları ayrı ayrı izlenmelidir.

CIVICUS / PHRI • 14 doktor için çağrı • 21 Ekim

Yemen: Taiz’de insani yardım ve sivil yaşam

Taiz, 6 Haziran 2014. Anas Alhajj / Commons, CC BY-SA 2.0. Arşiv görünüm.

23 Ekim tarihli BM insani yardım bilgilendirmesi, Taiz’de yaklaşık 800 bin kişinin yardım ihtiyacına dikkat çekiyor. Bu bir ölüm veya yeni mağdur sayısı değildir. Hareket kısıtlamaları ve insani yardıma erişimdeki engeller gıda, sağlık ve güvenli yaşam koşullarını etkiliyor.

Haklar ve takip: İnsani yardıma erişim ve sivillerin korunması. İhtiyaç değerlendirmesinin dönemi ve erişim engelleri izlenmeli.

BM • Yemen ve insani yardım • 23 Ekim

Myanmar, Bangladeş ve Nijerya'dan gelişmeler

Myanmar: Ayrı saldırılar ve yeni kayıp kayıtları

© MSF. Kaynak yayını 24 Ekim. Bağlam fotoğrafı; saldırı anı değil. Çekim tarihi belirtilmiyor.

MSF, 23 Ekim Sittwe olayında iki ölüm ve 17 yaralanma bildirdi. AAPP ayrıca 20 Ekim Pauktaw saldırısında iki sivilin, 18 Ekim Paletwa liman saldırısında bir bebek dâhil dokuz sivilin öldüğünü 22-23 Ekim bültenlerinde kaydetti. Bunlar ayrı olaylardır. AAPP'nin 1-23 Ekim için belgelediği 44 kadın ve kız çocuğu ölümü haftalık bilanço değildir; altı teyitsiz bildirimle veya tekil olay sayılarıyla toplanmaz.

Haklar ve takip: Yaşam hakkı; Ortak Madde 3, ayırım ve ihtiyat ilkeleri. AAPP kayıtlarının bağımsız vaka teyidi bekleniyor.

MSF • Rakhine • 24 Ekim

AAPP • 23 Ekim

AAPP • 22 Ekim

Bangladeş: Purbachal baskını ve kısa yargılamalar

Çağrının imzacılarından avukat Sara Hossain. The Daily Star kaynak portresi; baskın fotoğrafı değil.

The Daily Star'ın 25 Ekim haberine göre 20 Ekim'deki baskında, aralarında 26 kadının da bulunduğu en az 85 kişi yakalandı ve kısa süren yargılamaların ardından cezalandırıldı. Dört hak örgütü ve 101 yurttaş soruşturma ve yargısal denetim istedi. Polis uyuşturucu ele geçirildiğini ileri sürüyor; örgütler avukata erişim ve kimliklerin teşhirine itiraz ediyor.

Haklar ve takip: MSHS m.9, 14 ve 17. Karar metinleri incelenmedi; hukuka aykırılık iddiaları kesinleşmiş hüküm değildir.

The Daily Star • 25 Ekim

Nijerya: Sosyal yardım fonları için dava

ECOWAS Mahkemesi. SERAP kaynak görseli; fotoğraf üzerine amblem eklenmiş. Çekim tarihi belirtilmiyor.

SERAP, 25 Ekim'de sosyal yardım programlarında 78,8 milyar nairayı aşan harcamalara ilişkin iddialarla ECOWAS Mahkemesine başvurduğunu duyurdu. Denetlenen harcamalar 2023-2024 dönemine ait; yeni gelişme dava başvurusudur.

Haklar ve takip: Sosyal koruma ve etkili giderim. Başvuru ihlal kararı değildir; tam denetim raporu ve hükümet cevabı görülmedi.

SERAP • ECOWAS başvurusu • 25 Ekim

Nijerya: Siyasi ifade üzerindeki baskının takibi

DW / Borno Eyalet Polisi. El konulan tişörtler; Eylül olayına ilişkin kaynak fotoğrafı. Çekim tarihi belirtilmiyor.

DW'nin 20 Ekim haberi, Eylül'de Borno'da "Tinubu Must Go" tişörtleriyle bağlantılı beş kişinin gözaltına alınmasını ve iki hafta sonra Kano'da bir toplantının engellenmesini aktarıyor. Polis kamu düzeni ve şüpheli maddeler gerekçelerini öne sürerken hak savunucuları siyasi eleştirinin cezalandırıldığını belirtiyor. Bunlar bu hafta gerçekleşen gözaltılar değildir.

Haklar ve takip: İfade ve barışçıl toplanma özgürlüğü. Suçlamaların dayanağı ve yargılamaların seyri izlenmeli.

DW • Yeni haber / önceki olaylar • 20 Ekim

Önceki haberlerin takibi ve yayın ilkeleri

Mısır: Yeni belgeleme ve devam eden dosyalar

EFHR'nin 21 Ekim açıklamasındaki madencilik fotoğrafı. Tarih ve fotoğrafçı belirtilmiyor; saldırı anı değil.

EFHR'nin 21 Ekim ortak açıklaması, 10 Ekim'de Sudan sınırı yakınındaki madencilere yönelik ölümcül saldırılar için bağımsız soruşturma istiyor. Aynı kuruluşun 20 Ekim yayını, muhalif ailelerinden yaklaşık 125 kişinin Ağustos'un ikinci yarısından beri alıkonulduğunu bildiriyor; bu haftanın toplamı değildir. Matsadaash gazetecileri için son teyitli takip 14 Ekim'de bildirilen tutukluluk uzatmasıdır.

Haklar ve takip: Yaşam hakkı, özgürlük ve etkili soruşturma. Mısır'ın saldırılardaki sorumluluğu ve bireysel tutukluluk dosyaları ayrıca araştırılmalı.

EFHR • Madencilere saldırılar • 21 Ekim

EFHR • Ailelerin alıkonulması • 20 Ekim

Kenya: Önceki protestolara ilişkin yeni raporun takibi

© Amnesty International. 19 Ekim raporunun kaynak fotoğrafı; çekim tarihi belirtilmiyor.

Amnesty International'ın 19 Ekim raporu, 2023-2025 protestolarındaki keyfi gözaltı, kaçırılma, işkence, gözetim ve gazetecilere müdahale iddialarını belgeliyor. Araştırma, 102 kişiyle yapılan görüşmelere ve belge incelemesine dayanıyor. Örgüt, bulguları ilettiği devlet kurumlarından yayın tarihinde yanıt almadığını belirtiyor. Rapor önceki bülten dönemine aittir; burada takip amacıyla yer alıyor.

Haklar ve takip: Özgürlük, işkence yasağı ve toplanma hakkı. Etkili soruşturma ve mağdurlara giderim izlenmeli.

Amnesty • Rapor açıklaması • 19 Ekim

Önceki dosyaların takibi

Shampa Goswami / Front Line Defenders; arşiv portresi, tarih belirtilmiyor.

İsviçre / Türkiye'ye dönüşler ve Colleen Madden dosyasında yeni nihai karar doğrulanamadı. Shampa Goswami'nin korunma ihtiyacı sürüyor. IHR'nin 23 Ekim yayını Kolsoom Akbari için infaz riskini bildiriyor; temyiz açıklaması 6 Ekim tarihli.

INQUEST • Colleen Madden soruşturması

Front Line Defenders • Shampa Goswami

IHR • Kolsoom Akbari • 23 Ekim

Haber seçimi ve kapsam

SRL Swiss, haftalık İnsan Hakları Bülteni'nde olayları ihlalin ağırlığı, kamusal ve hukuki önemi, güvenilir ve doğrulanabilir kaynaklar, coğrafi ve tematik çeşitlilik ve takip ihtiyacına göre seçer. Doğrulanmış olgular ile iddialar ayrılır; önemli sınırlılıklar ve ilgili açıklamalar belirtilir. Bülten, dünyadaki bütün hak ihlallerinin eksiksiz dökümü değildir.

Bu sayı, önceki 13-19 Ekim sayısını boşluk bırakmadan izler. Sonraki dönem: 27 Ekim-2 Kasım 2026. Kaynak bağlantıları ilgili haberlerin altında yer alır. Arşiv fotoğrafları güncel olay görüntüsü değildir. Hukuki değerlendirmeler kesinleşmiş yargı kararının yerine geçmez.

Son kontrol: 26 Ekim 2026 • Sürüm v08 • Gönüllü katkılarıyla güncellendi. Kurumsal yayın onayı ve belirtilen görsellerin kullanım izinleri bekleniyor. Düzeltmeler: info@srlswiss.com.

Görsel kaynağı • Freetown / CC0

Görsel kaynağı • Dr. Abu Safiya / ABC News